

Codi ètic i deontològic

Què és un Codi ètic/deontològic?

És un recull de drets i deures destinats a servir de pauta de conducta professional en l'exercici d'una professió.

El codi ètic dels dissenyadors gràfics donarà pautes de conducta i regularà els comportaments en l'exercici del disseny gràfic en qualsevol de les seves especialitats.

Les relacions en les quals incidirem són:

- entre: Professionals
- entre: Professional i client
- entre: Professional i Col·legi
- entre: Professional i societat

Els seus principis generals

Professionalitat
Responsabilitat
Confidencialitat
Lleialtat
Legalitat
Independència

Alguns temes a tenir en compte a l'hora d'elaborar el Codi Ètic:

a. Entre professionals

- Intrusisme
- Plagi
- Delimitació de funcions
- Respecte mutu
- Compartir informació
- Autoria compartida
- Abstenció d'efectuar al·lusions personals en perjudici d'altres col·legiats
- Lliure competència
- Competència deslleial

b. Entre professionals i clients

- Confiança mútua
- Confidencialitat
- Drets d'autor
- Propietat intel·lectual
- Cessió dels drets d'ús dels originals
- Conservació i tractament de la documentació
- Suspensió dels serveis

- Canvi de dissenyador
- Llibertat per acceptar o rebutjar treballs
- Retribucions econòmiques
- Presentació de pressupostos
- Provisió de fons
- Atribució de titulacions

c. Entre professionals i Col·legi

- Drets dels dissenyadors gràfics
- Condicions de treball
- Control del compliment del codi ètic
- Defensa dels dissenyadors
- Arbitri de conflictes
- Vetllar per la bona qualitat de l'ensenyament del disseny gràfic i intervenir en l'organització d'aquest
- Promoure la formació continuada
- Combatre l'intrusisme professional
- Presència en els òrgans de Govern
- Sancionar la mala pràctica professional
- Orientar sobre honoraris
- Promoció del desenvolupament de la professió
- Pagament de quotes
- Respecte a la junta de Govern

d. Entre professionals i societat

- No fomentar comportaments incívics
- Protecció dels drets humans
- Cura dels menors d'edat en aspectes morals, psicològics o de salut, seguretat o educació
- No fomentar la discriminació per causes de raça, religió, sexe, orientació sexual o ideologia
- Respectar l'honor i la dignitat de les persones
- Respectar les lleis vigents
- Cura del medi ambient
- Concursos

Per què un codi ètic per al nostre Col·legi?

Perquè així ho preveu una Llei de la Generalitat (*) de 1982 per a tots els Col·legis Professionals de Catalunya.

Aquesta Llei en l'article 5 diu: *vetllar per l'ètica professional i pel respecte als drets dels ciutadans i exercir la jurisdicció disciplinària en matèries professionals i col·legials, són funcions pròpies dels col·legis professionals, per a assolir els seus objectius.*

I la mateixa Llei en l'article 13 diu: *els professionals integrats en els col·legis respectius han de tenir com a guia de la seva actuació el servei a la comunitat i el compliment escrupolós de les obligacions deontològiques pròpies de la professió.*

(*) *Llei catalana de col·legis professionals 13 / 82*

Perquè els seus principis generals també estan implícits en els Estatuts del Col·legi Professional de Disseny Gràfic de Catalunya.

Aquests Estatuts en els articles 5 i 6 estableixen:

- Ordenar i vigilar l'exercici de la professió en el marc de les lleis i la normativa que li és d'aplicació.
- Vetllar perquè l'activitat professional s'ajusti als interessos dels ciutadans.
- Vetllar per l'ètica professional i pel respecte als drets dels ciutadans exigint dels col·legiats el compliment de les obligacions deontològiques, legals i estatutàries, i exercir la jurisdicció disciplinària en matèries professionals i col·legials.
- Establir, si s'escau, normes que impedeixin la competència deslleial entre els col·legiats.

Primer esborrany del Codi de conducta professional per a dissenyadors

Novembre 2005

Objecte del Codi

L'objecte és establir els principis d'unes bases de normes ètiques, referides a la pràctica del disseny i que són acceptades internacionalment.

Definicions

Per al propòsit del Codi, la paraula "dissenyador gràfic":

1. Inclou a dissenyadors que tenen relació amb el grafisme i la comunicació visual,
2. Qualifica una persona que practica el disseny com a independent ("freelance"), com a assalariat, o bé amb un grup de dissenyadors que actuen en associació, o dintre d'altres formes d'associació.

Pràctiques col·legials a l'estranger

Els professionals han d'acceptar que, quan treballin

en un país que no és el seu, hauran d'observar i respectar el codi i la pràctica dels professionals d'aquell país.

La responsabilitat del dissenyador envers la comunitat

- a) El dissenyador accepta l'obligació professional de fer avançar les normes socials i estètiques de la comunitat.
- b) El dissenyador obrarà en conformitat amb l'honor i la dignitat de la seva professió.
- c) El dissenyador no assumirà ni acceptarà conscientment una posició en què el seu interès personal estigui en conflicte amb el seu deure professional.

La responsabilitat del dissenyador envers el seu client

- a) El dissenyador obrarà en l'interès del seu client, dins els límits dels seus deures professionals.
- b) El dissenyador no treballarà al mateix temps en encàrrecs que estiguin en competència directa sense informar-ne els clients o les persones que li han encarregat les feines, llevat els casos específics on això sigui habitual per al dissenyador que treballa alhora per a diversos competidors.
- c) El dissenyador tractarà tot el coneixement de les intencions del seu client, mètodes de producció i/o organització de treball com a confidencial, i no divulgarà en cap moment tal informació sense el consentiment del seu client. És responsabilitat del dissenyador assegurar-se de la discreció de tots els membres del seu equip al respecte.

La responsabilitat del dissenyador envers els altres dissenyadors

- a) El dissenyador no intentarà, directament o indirectament, suplantar un altre dissenyador, ni competirà amb un altre mitjançant una reducció deliberada d'honoraris o amb altres incitacions. Tampoc no acceptarà, amb coneixement de causa, cap treball professional en el qual hagi actuat un altre dissenyador, sense fer-li-ho saber.
- b) El dissenyador serà just amb les seves crítiques i no ha de denigrar el treball o la reputació d'un col·lega.

c) El dissenyador no acceptarà instruccions del seu client que impliquin un plagi conscient, ni actuarà conscientment d'una manera que impliqui un plagi.

Remuneració dels dissenyadors

a) El dissenyador no emprendre cap treball a sol·licitud d'un client sense el pagament d'uns honoraris apropiats. De tota manera, un dissenyador pot emprendre un treball sense honoraris o amb una tarifa reduïda per a organitzacions benèfiques o sense afany de lucre.

b) Abans d'acceptar una comanda, el dissenyador definirà al client, de manera exacta i comprensible, les bases del càlcul de la totalitat de la seva remuneració.

c) El dissenyador que estigui relacionat amb qualsevol companyia, firma o negoci, que es pugui beneficiar de qualsevol recomanació feta per ell, en el curs del treball, ho notificarà per avançat al seu client o persona que li facilita la feina.

d) El dissenyador a qui es demana consell en la selecció de dissenyadors, no acceptarà cap tipus de pagament per part del dissenyador recomanat.

Publicitat

a) Qualsevol anunci o publicitat es compondrà només d'afirmacions conformes a la realitat. Serà justa davant els clients i altres dissenyadors i estarà d'acord amb la dignitat de la professió.

b) El dissenyador pot autoritzar els seus clients que utilitzin el seu nom per a promoure articles que ell hagi dissenyat o un servei que hagi fet possible, però només de la manera apropiada al status de la professió.

c) El dissenyador no permetrà que el seu nom sigui associat a la realització d'un projecte que hagi estat modificat pel client fins al punt que no sigui essencialment el treball original del dissenyador.

Concursos

El dissenyador no prendrà part en cap competició internacional oberta o limitada en la qual les condicions no estiguin d'acord amb aquestes normes.

Resum breu de les normes mínimes:

Molts concursos s'organitzen de forma irregular i en alguns casos fraudulenta. Cal estar atent a les convocatòries, a la redacció de les bases i verificar la garantia de la procedència.

S'han de rebutjar les convocatòries:

Promotor:

Sense adreça i/o sense identificació jurídica.

Jurat:

Sense la menció dels membres del jurat i els seus càrrecs. La majoria dels membres del jurat han de ser dissenyadors en actiu.

Condicions:

Les condicions i compromisos de les dues parts, drets d'autor, la finalitat i objectius del concurs i el tractament de les obres no premiades, etc.

Premis:

Els premis, si són en metàl·lic, han d'estar molt ben valorats, molt per sobre del seu valor si es tractés d'un treball.

Si és un trofeu o un diploma, ha de tenir el suficient prestigi i divulgació en els mitjans de comunicació per què l'autor en pugui gaudir i treure'n un alt benefici indirecte.

Rebutjeu amb rotunditat, i preneu mesures o comuniqueu-ho al Col·legi, davant de les convocatòries a concursos oberts o camuflats, organitzats per empreses o institucions, que pretenen enfrontar professionals, fent-los treballar gratuïtament, per escollir el treball que al seu criteri sigui el millor, o el més barat i en el que el premi serà la possible comanda.

En aquests casos només accepteu els que es convoquin de forma restringida, en el que es remuneri la vostra tasca i en el que el guanyador sigui qui desenvolupi tota la comanda i a més rebi un complement econòmic.

Per accedir a les normes completes, truca a la nostra secretaria, envia'ns un e-mail, o visita la nostra pàgina web: www.dissenygrafic.org.